

concerto
BUDAPEST

ISABELLE FAUST
ÉS A CONCERTO BUDAPEST
2018. NOVEMBER 3. / 4. 19.30

ZENEAKADÉMIA

2018

10.03.

Samuel BARBER

Adagio vonósokra, op. 11

11.04.

Antonín DVOŘÁK

a-moll hegedűverseny, op. 53

1. *Allegro ma non troppo*
2. *Adagio ma non troppo*
3. *Allegro giocoso, ma non troppo*

– szünet –

Franz SCHUBERT

IX. (C-dúr) szimfónia, D. 944

1. *Andante – Allegro, ma non troppo – Più moto*
2. *Andante con moto*
3. *Scherzo. Allegro vivace – Trio*
4. *Allegro vivace*

Közreműködik:

Isabelle Faust hegedű

Concerto Budapest

Vezényel: **Keller András**

ISABELLE FAUST

„Ahol más hegedűsök elkápráztatnak, ott Isabelle Faust elgondolkoztat” – jellemezte a német hegedűs mindig személyes hangú játékát és intellektuális művészegénységét egy angol kritikus, és erre a megfogalmazásra alighanem a budapesti koncertlátogatók, Faust meghitt ismerősei is rábólinthatnak. Az 1972-ben, Esslingenben született muzsikussal ugyanis visszajáró vendége a magyar hangversenytermeknek, s pályafutásának egyéb magyar vonatkozásait is említhetjük, hiszen egykor Zsigmond Dénes tanítványa volt, széles repertoárján pedig Ligeti György, Kurtág György és természetesen Bartók Béla művei is szerepelnek. Isabelle Faust, aki 1996 óta a Csipkerózsika nevű, 1704-ben készült Stradivari-hegedűn játszik, pódiumművészként és lemezfelvételek szólójaként egyaránt korunk legkeresettebb hegedűsei közé tartozik.

KELLER ANDRÁS és a CONCERTO BUDAPEST

A Concerto Budapest Magyarország egyik vezető nagyzenekara, történelmi múlttal és a fiatal zenészek dinamizmusával. Nagyívű műsorszerkesztésével elkötelezetten képviseli a progresszív és sokszínű, egyedülálló repertoárt, mely a közkedvelt mesterművektől a legújabb, XXI. századi kortárs darabokig terjed. Vendégei olyan világhírű művészek, mint Gidon Kremer, Jevgenyij Koroljov, Boris Berezovsky, Isabelle Faust, Steven Isserlis vagy Sir James Galway. Művészeti igazgatója 2007 óta a több mint 70 nemzetközi díjjal kitüntetett, Liszt-díjas, érdemes művész, Keller András, a Keller Quartet alapítója. A világszerte elismert hegedűművész, karmester, a prominens, londoni Guildhall School of Music and Drama kiemelt hegedűprofesszora.

Samuel BARBER Adagio vonósokra

„Minden idők legszomorúbb klasszikus zeneműve” – a BBC egyik 2004-es műsorában ezt a megtisztelő címet szavazta meg sok ezernyi zenebarát Samuel Barber (1910–1981) vitán felül leghíresebb szerzeményének. Az *Adagio vonósokra* eredetileg Barber 1936-ban komponált – első és egyetlen – vonósnégyesének második tétele volt, amelyet a szerző kevés utóbb, igen jó érzékkel, vonószekarra tett át. 1938 novemberében azután nem kisebb karmester, mint Arturo Toscanini mutatta be ezt a művet: egy, a rádió által Amerika-szerte közvetített New York-i koncerten, ezzel rögtön hatalmas kezdőlökést biztosítva az Adagio világkarrierjének. S valóban, Barber kompozíciója hihetetlen karriert futott be az elmúlt nyolc évtized során – korántsem csupán a koncerttermekben. A megragadóan egyszerű, katartikus hatású *Adagio* ugyanis, amely az egyetlen csúcsponttól eltekintve mindvégig a piano és a pianissimo tartományában mozog, páratlanul sikeres filmzenének és – nem mellesleg – a személyes és a kollektív gyász tökéletes kifejezőjének bizonyult. Az *Adagiót* játszották el például Albert Einstein vagy éppenséggel Grace Kelly monacói hercegné temetésén, és Barber pátoszos melódiája szerepelt *A szakasz* című filmben csakúgy, mint *a Lorenzo olajában* vagy David Lynch *Elefántemberében*.

Antonín DVOŘÁK a-moll hegedűverseny

A múltban nemcsak a zenekritikusok, de néha még a nagy hangszeres művészek, például a legendás hegedűvirtuózok is melléfogtak egy-egy új alkotás megítélésekor. Ahogyan Auer Lipót nem ismerte fel elsőre Csajkovszkij hegedűversenyének jelentőségét, úgy Joachim József sem volt elragadtatva Antonín Dvořák (1841–1904) *a-moll hegedűversenyétől*, amelyet pedig éppenséggel neki dedikált a komponista. Mi több, Dvořák kétszer át is dolgozta ezt a művét, hogy jobban megfeleljen Joachim elvárásainak, de mindhiába: a nagy muzsikussóhasem játszotta el nyilvánosan a vonója alá szánt versenyművet.

Az 1879-ben komponált, majd az átdolgozásokat követően végül 1883-ban, Prágában bemutatott a-moll hegedűverseny részben alighanem a rendhagyó megoldásai miatt nem nyerhette el Joachim tetszését. A háromtételes forma hagyományát követő versenymű ugyanis a korban bevett, kiadós zenekari expozíció nélkül, szinte rögtön a hegedű megszólalásával indul, az első és

a második tétel között nincs leállítás, és a szólóhangszer virtuóz kadenciájára is hiába várnánk. A második tétel nagyívű dallama, amely utóbb mintegy szabad fantáziává lényegül át, mindazonáltal Dvořák legvonzóbb arculatát tárja elénk. Akárcsak a harmadik tétel, amely ráadásul a zeneszerző úgynevezett „szláv korszakát” is érzékletesen illusztrálja, hiszen benne egy cseh népi táncot, furiantot hallunk: természetesen stilizálva, rondóformában.

Franz SCHUBERT IX. (C-dúr) szimfónia

Franz Schubert (1797–1828) „Nagy” C-dúr szimfóniájának datálása és számozása részben mindmáig kínál feladatokat a zenetudomány számára. A zeneszerző életében túl bonyolultnak ítélt és így nyilvános előadásra nem kerülő alkotás zenetörténeti rangja azonban már rég nem kérdéses, mióta 1838-ban a Bécsbe látogató Robert Schumann Schubert bátyjától megszerezte az elfeledett szimfónia kottáját. Schumann azután Lipcsébe vitte a mű anyagát, és ott 1839-ben egy harmadik legendás zeneszerző, Felix Mendelssohn-Bartoldy vezényletével sor került a szimfónia posztumusz bemutatójára. Schumann volt az is, aki a „Nagy” C-dúr szimfóniát megajándékozta a „mennyei hosszúságú” jelzővel, s aki Európa zenei közvéleményét a Neue Zeitschrift für Musik hasábjain ekképp tudósította: „Aki nem ismeri ezt a szimfóniát, az keveset tud Schubetról.”

A kürtszóval induló első tétel (Andante - Allegro ma non troppo) első hallásra szabálykövetően klasszicista műnek sejteti a szimfóniát, hiszen ez a tétel szabályos szonátaformában íródott. Csakhogy a szabályos visszatérés már ebben a tételben sem megérkezés, és különösen nem a haladás érzését sugallja a hallgató számára. A szimfónia radikális újszerűsége utóbb sem a formai megoldásokban, hanem a korban ismert és bevett elemekkel való eredeti bánásmódban rejlik. Nevezetes példája ennek a záró tétel (Finale - Allegro vivace), amelynek számtalanszor ismételt dallamfigurája hajdan oly sok 19. századi zenekari zenészt készített zúgolódásra. Itt éppenséggel egy direkt Beethoven-idézet, s méghozzá egyenesen az *Örömóda* motívuma hangzik fel, de azért Schubert mégis egészen máshová jut el, mint a mindhalálig „optimista” idősebb mester a maga Kilencedik szimfóniájával.

Szöveg: László Ferenc

2018

03 NOV

04 NOV

ISABELLE FAUST AND THE CONCERTO BUDAPEST

BARBER Adagio for Strings, Op. 11

DVOŘÁK Violin Concerto in A minor, Op. 53

– interval –

SCHUBERT Symphony No. 9 in C major, D. 944

Featuring: **Isabelle Faust** violin

Concerto Budapest Symphony Orchestra

Conductor: **András Keller**

“Her violin tone is passionate, daring and electrifying, yet at the same time disarmingly warm and pleasant,” said the critic of The New York Times referring to Isabelle Faust’s skills, and Budapest audiences can confirm all of this from personal experience since the German violinist and her Stradivarius (called Sleeping Beauty) are familiar acquaintances. This time, in partnership with Concerto Budapest, she performs Dvořák’s *Violin Concerto*, which the composer intended for legendary violinist of the time Joseph Joachim (although he never played the work (1879) in public). The concert starts with Barber’s poignant *Adagio*, one of the best known and most borrowed works of the 20th century, and concludes with the Schubert symphony of “heavenly length”. “He who does not know this symphony knows as yet little of Schubert,” said Schumann of the ‘Great’ *Symphony in C major* (he was also one of the people who rediscovered the work), and ever since the posthumous world premiere in 1839 (the conductor of which was Mendelssohn), the public has concurred with this assessment of a work based on traditional elements yet still radically innovative.

concerto
BUDAPEST

A HALLGATÁS NAPJA

18.11.25.

vasárnap 11.00-22.30 BMC

EGYNAPOS KORTÁRS
ZENEI FESZTIVÁL

hallgatasnapja.hu

www.concertobudapest.hu

